

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΙΔΡΥΜΑ ΜΙΧΑΛΗ ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

Παρουσίαση: ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΓΟΥΤΑΣ, Φωτογραφίες: ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΡΝΕΡΑΚΗ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΡΑΒΑΣ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Σγούτας + Σγούτας Αρχιτέκτονες

ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Αλέξανδρος Αλεξόπουλος

Η/Μ ΜΕΛΕΤΗ: ΤΕΚΕΜ Α.Ε.

ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Θεόδωρος Τιμαγένης

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ: Σταματόπουλος και Συνεργάτες Ε.Π.Ε.

ΕΠΙΒΛΕΨΗ: Σγούτας + Σγούτας Αρχιτέκτονες

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ: Στόδιον Α.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ: ΠΡΟΕΤ Α.Ε. (μέλος του ομίλου J&P ΑΒΑΞ)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ: Πειραιώς 206, Ταύρος

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΒΑΔΟ ΚΤΙΡΙΟΥ: 7.000 m²

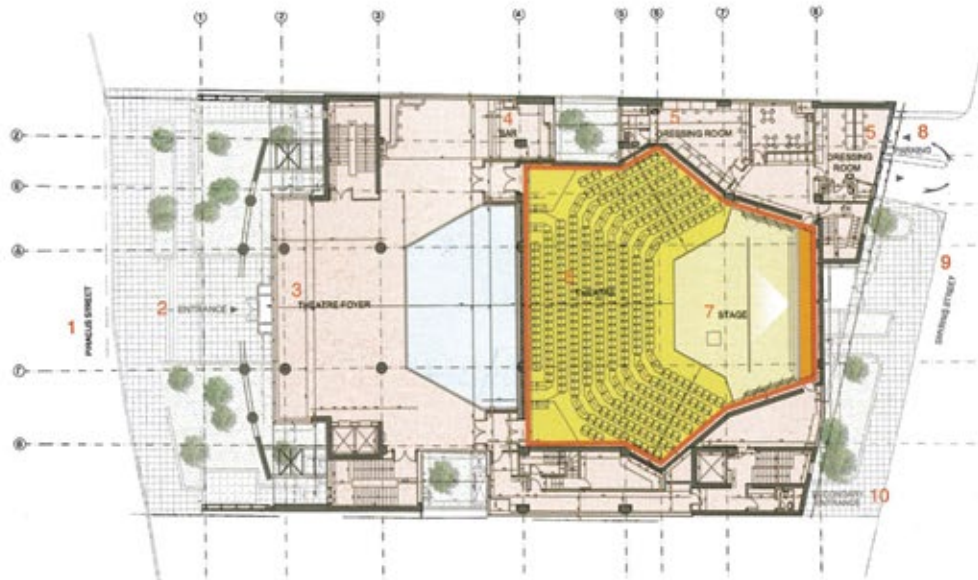
ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ: 2005 - 2007

ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ: 2007 - 2009 (εγκαίνια 2010)

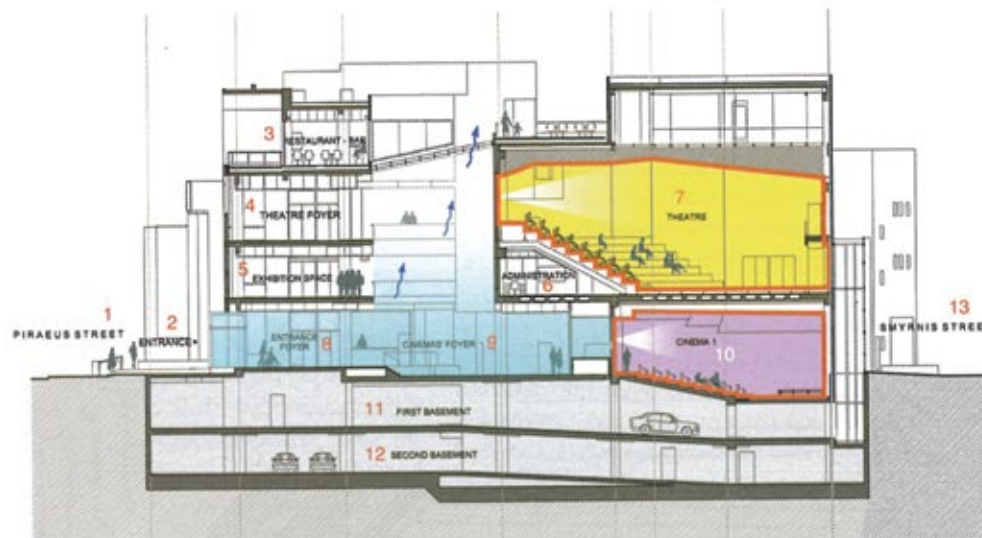
ΚΑΤΩΦΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

1. ΟΔΟΣ ΠΕΡΑΙΩΣ 2. ΕΙΣΟΔΟΣ 3. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 4. ΧΩΡΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ 5. ΠΡΟΒΑΛΛΟΜΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ 6. ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΒΙΝΤΕΟ 7. ΓΡΑΦΕΙΑ 8. 1η ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΙΘΟΥΣΑ 9. 2η ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΙΘΟΥΣΑ 10. ΕΙΣΟΔΟΣ ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ 11. ΟΔΟΣ ΣΥΡΝΙΣΗΣ 12. ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ ΕΙΣΟΔΟΣ

ΚΑΤΩΦΗ Β' ΟΡΟΦΟΥ

1. ΟΔΟΣ ΠΕΡΑΙΩΣ 2. ΕΙΣΟΔΟΣ 3. ΠΡΟΒΑΛΛΟΜΟΣ ΘΕΑΤΡΟΥ 4. ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ 5. ΚΑΜΑΡΙΝΙΑ 6. ΘΕΑΤΡΟ 7. ΣΚΗΝΗ 8. ΕΙΣΟΔΟΣ - ΕΙΣΟΔΟΣ ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ 9. ΟΔΟΣ ΣΥΡΝΙΣΗΣ 10. ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ ΕΙΣΟΔΟΣ

ΤΟΜΗ

1. ΟΔΟΣ ΠΕΡΑΙΩΣ 2. ΕΙΣΟΔΟΣ 3. ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ - ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ 4. ΠΡΟΒΑΛΛΟΜΟΣ ΘΕΑΤΡΟΥ 5. ΧΩΡΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΝ 6. ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 7. ΑΙΘΟΥΣΑ ΘΕΑΤΡΟΥ 8. ΧΩΡΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ 9. ΠΡΟΒΑΛΛΟΜΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ 10. ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΙΘΟΥΣΑ 11. ΠΡΩΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ 12. ΔΕΥΤΕΡΟ ΥΠΟΓΕΙΟ 13. ΟΔΟΣ ΣΥΡΝΙΣΗΣ

Το όραμα του Μιχάλη Κακογιάννη έγινε πραγματικότητα με την ανέγερση στην οδό Πειραιώς της Αθήνας ενός πολυκώρου τεχνών, ανοικτού σε νέες ιδέες και νέους καλλιτέχνες. Περιλαμβάνει θέατρο 330 θέσεων, κινηματογράφο 125 θέσεων, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, αίθουσα προβολής βίντεο, εκθεσιακό χώρο, εστιατόριο, γραφεία και χώρους στάθμευσης δύο επιπέδων. Το έργο συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.) και το Ελληνικό Δημόσιο - Υπουργείο Πολιτισμού. Το οικοπέδο αποτελεί δωρεά του Μιχάλη Κακογιάννη

Μορφολογία / αρχιτεκτονική

Καθοριστικά στοιχεία της αρχιτεκτονικής σύνθεσης είναι το τριώροφο κεντρικό αίθριο, καθώς και η οπισθοχώρηση του κτιρίου από την κεντρική οδό, προκειμένου να δημιουργηθεί προαύλιος χώρος, ενοποιητικό στοιχείο μεταξύ του αστικού ιστού και του πολιτιστικού κέντρου.

Η πρόσοψη έχει δύο κατακόρυφα επίπεδα και πρόκειται στην ουσία για διπλή όψη. Δεσπόζει το καμπύλο μεταλλικό στοιχείο σε σχήμα "Π" και τα τέσσερα μεταλλικά υποστυλώματα που εγγράφονται μέσα σε αυτό. Όλο το στοιχείο έχει ύψος τριών ορόφων και είναι "ελεύθερο" μπροστά από την κύρια όψη.

Τη νύκτα, με εναλλασσόμενους φωτισμούς η πρόσοψη γίνεται μεταβλητή, δίνοντας τη δυνατότητα σε όποιον βλέπει το κτίριο να "εισπράττει" διαφορετικές εντυπώσεις, ανάλογα με την εκδήλωση ή την ώρα.

Στην πίσω όψη, το έντονα κόκκινο εξωτερικό αναβατόριο, μέσω του οποίου γίνεται η πρόσβαση σκηνικών, εξοπλισμού, κτλ. στη σκηνή, γίνεται κυρίαρχο αισθητικό στοιχείο.

Το τριώροφο αίθριο στο κέντρο του κτιρίου, στο οποίο "βλέπουν" και οι τρεις χώροι υποδοχής, αποτελεί κομβικό σημείο της λειτουργίας του κτιρίου και μέσω αυτού επιτυγχάνεται η αρχιτεκτονική ενοποίηση και οπτική επικοινωνία των επιπέδων.

Αίθουσες

Η μορφολογία της σκηνής και των κερκίδων του θεάτρου παραπέμπει σε κλασικά θέατρα, με τη διαφορά ότι η σύγχρονη και τεχνικά εξοπλισμένη οροφή επέχει θέση ουρανού. Το ξύλο είναι το κυρίαρχο υλικό του θεάτρου -σκούρο στο δάπεδο, ανοιχτόχρωμο στις μερικώς ανακλαστικές και μερικώς ηχοσποροφνητικές κατακόρυφες επιφάνειες. Η αίθουσα έχει μελετηθεί για κύρια χρήση το θέατρο, αλλά έχει τη δυνατότητα να φιλοξενησει μουσικές εκδηλώσεις, χορό και συνέδρια.

1, 2

Λεπτομέρειες όψης.

3

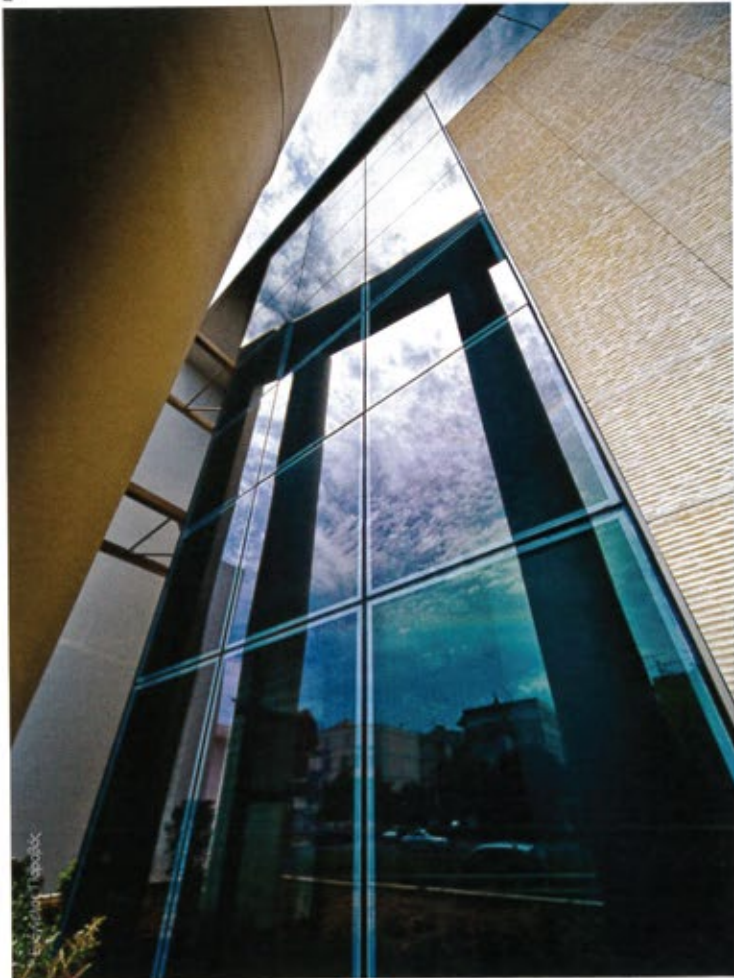
Εξωτερική λεπτομέρεια αναβατηρίου σκηνικών.

© Dimitris Giannopoulos

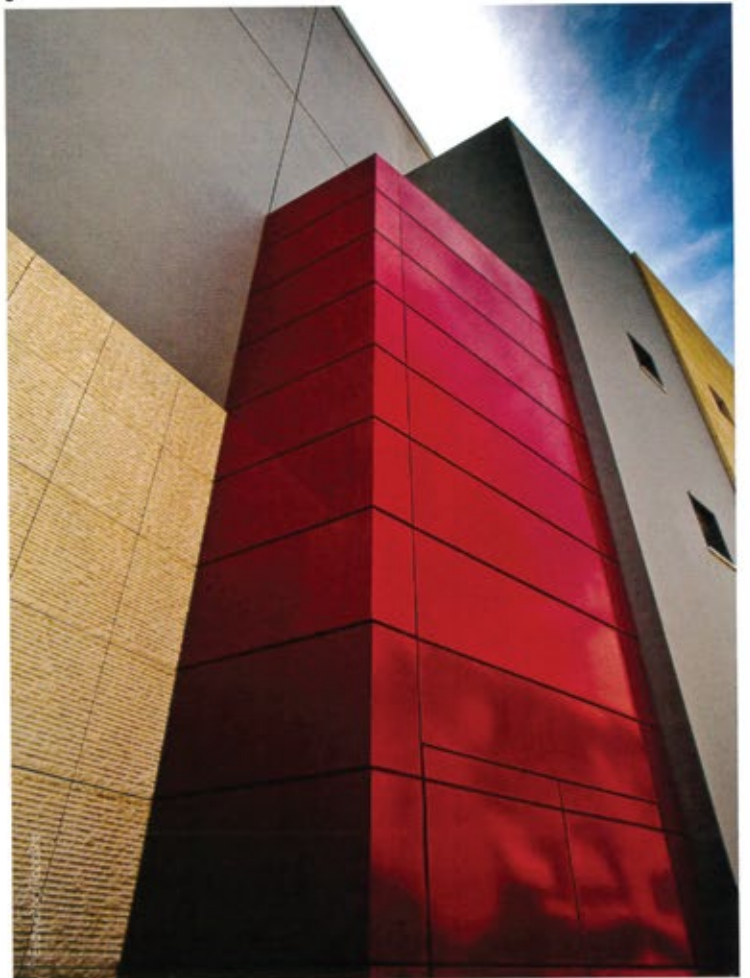
1

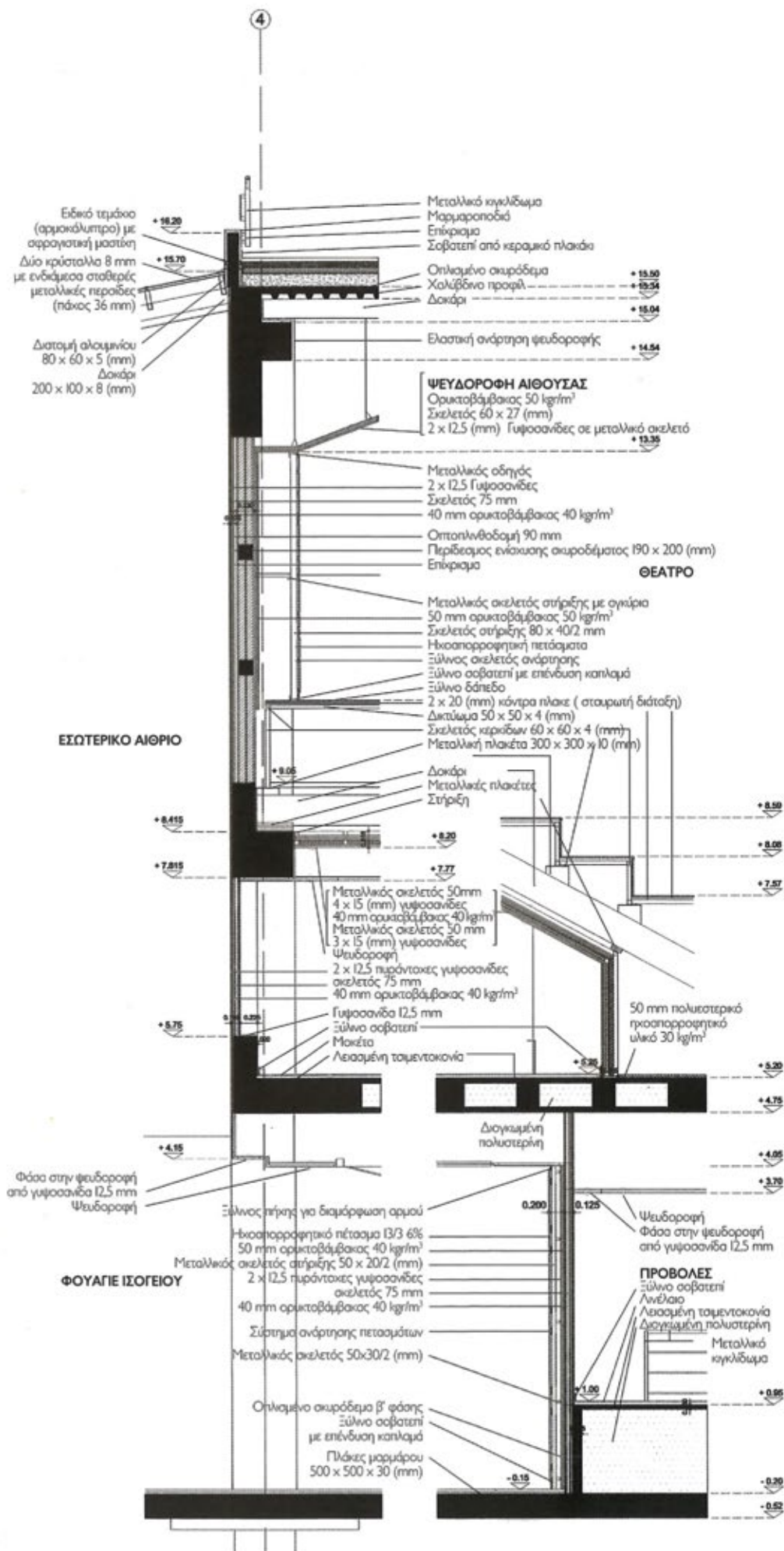
2

© Dimitris Giannopoulos

3

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΤΟΜΗ

Ο κινηματογράφος διαθέτει αναλογική κινηματογραφική μηχανή, αλλά υπάρχει και δυνατότητα ψηφιακής προβολής. Η ηχητική εγκατάσταση υποστηρίζει ήχο Dolby Surround. Η σταθερή κινηματογραφική οθόνη μετασχηματίζεται σε τέσσερα διαφορετικά σχήματα.

Η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων έχει την αισθητική του "μαύρου κουτιού", το οποίο διασπάται από έντονες, κόκκινες γραμμές. Είναι επίπεδη και έχει τη δυνατότητα τοποθέτησης των καθισμάτων σε διάφορες διατάξεις. Χρησιμοποιείται για προβολή ταινιών, αλλά και για θεατρικές παραστάσεις, δοκιμές θεάτρου και χορού, σεμινάρια και διδασκαλίες. Όταν η οθόνη έχει ανασυρθεί, η αίθουσα παύει να έχει συγκεκριμένο "προσανατολισμό". Το μερικώς υπαίθριο εστιατόριο του 3ου ορόφου έχει χωρητικότητα 250 καθισμάτων και μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για καλλιτεχνικά δρώμενα.

Υλικά

Η μορφολογία τοίχων και οροφών καθώς και οι επιλογές των υλικών στις αίθουσες και στους χώρους κοινού (χώρους υποδοχής κτλ.) είναι απόρροια της αισθητικής των χώρων αλλά και των αυστηρών ακουστικών προδιαγραφών.

Οι επιφάνειες των μαρμαρεπενδύσεων των όψεων και ορισμένων τοίχων των χώρων υποδοχής είναι επεξεργασμένες με ειδικό τρόπο (αυλακωμένο σκαπιταριστό) που αποτελεί πρώτη εφαρμογή στην Ελλάδα.

Στις ψευδοροφές των χώρων υποδοχής έχουν ενσωματωθεί ειδικά σχεδιασμένα πρισματικά στοιχεία, τα οποία λειτουργούν σαν θολοί καθρέφτες που μεταφέρουν και διαχέουν την "κίνηση" των χώρων υποδοχής στο επίπεδο των ψευδοροφών.

Οι τοίχοι των αιθουσών και των χώρων κοινού έχουν επενδυθεί με ξύλινα ανακλαστικά και ηχοαπορροφητικά πετάσματα. Στους κινηματογράφους τοποθετήθηκαν και υφασμάτινα ηχοαπορροφητικά πετάσματα.

Εξοικονόμηση ενέργειας

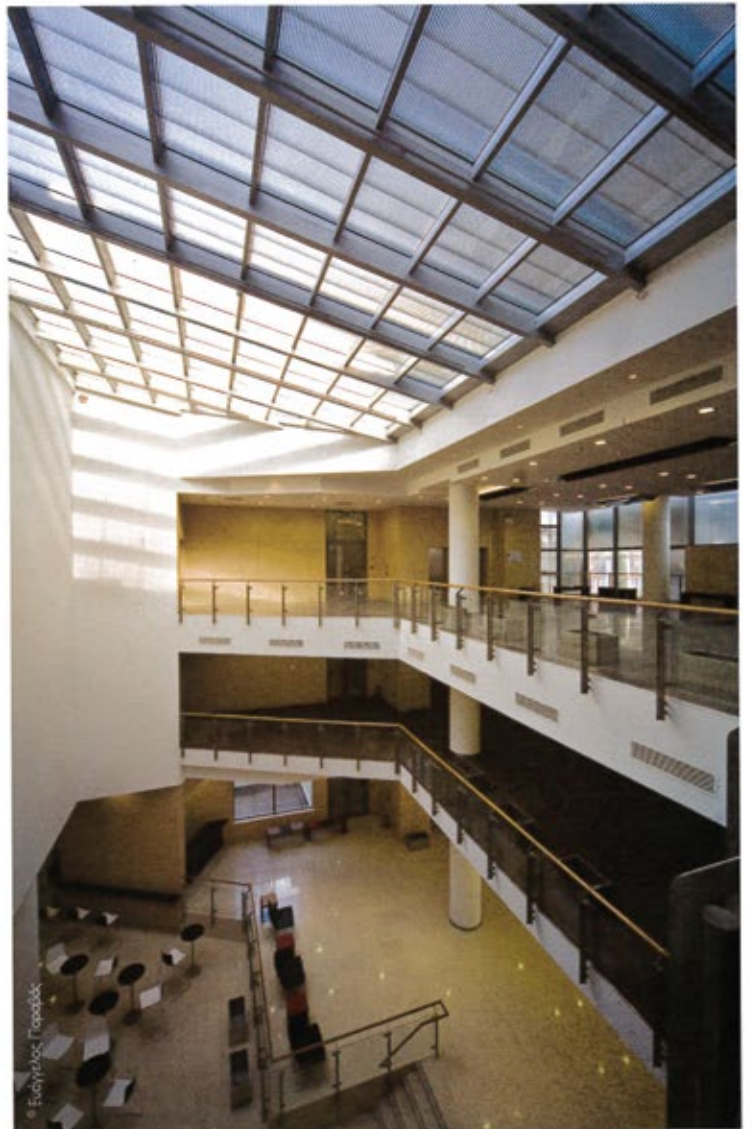
Για την εξοικονόμηση ενέργειας του κτιρίου έχουν μεταξύ άλλων τοποθετηθεί ενεργειακοί διπλοί υαλοπίνακες χαμηλής εκπομπής με ενσωματωμένες περσίδες για τον έλεγχο του ηλιασμού στα υαλοπετάσματα της πρόσοψης και στην κάλυψη του αιθρίου. Οι περσίδες της πρόσοψης είναι περιστρεφόμενες, εξασφαλίζοντας την εκάστοτε επιθυμητή σκίαση.

Η μείωση του ψυκτικού φορτίου των χώρων υποδοχής επιτυγχάνεται με την απόρριψη του θερμού αέρα από την οροφή του κεντρικού αιθρίου μέσω φυσικού εκλυσμού.

- 4 Θάλαμος φωτισμού θεάτρου.
- 5 Εσωτερικό αιθριο.
- 6 Στέγαστρο εσωτερικού αιθρίου.

4

5

6

© Ολυμπία Ορατότητα

7

8

© Ευάγγελος Παπαδόπουλος

9

© Ευάγγελος Παπαδόπουλος

Η μελέτη κλιματισμού εξασφαλίζει εξοικονόμηση ενέργειας αφενός με την αυτόνομη λειτουργία των τμημάτων του κτιρίου που χρησιμοποιούνται κάθε φορά και αφετέρου με την εφαρμογή εξοικονομητών και συστημάτων ελεύθερης ψύξης. Το σύστημα BMS επιτρέπει ανεξάρτητη ρύθμιση και λειτουργία όλων των εγκαταστάσεων του κτιρίου.

Ο εξωτερικός φωτισμός του κτιρίου υλοποιήθηκε με τη χρήση νέας τεχνολογίας λαμπτήρων φωτοδιόδων (συνδυασμός λευκών + RGB). Πέρα από τις αισθητικές δυνατότητες που προσφέρει, είναι και φιλικός προς το περιβάλλον –ελάχιστη κατανάλωση και μεγάλη διάρκεια ζωής. Το σύστημα χρησιμοποιείται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, σε τέτοια κλίμακα. ■

7

Η αίθουσα θεάτρου.

8

Η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων δίνει την άσθηση "μαύρου κουτιού".

9

Η αίθουσα κινηματογράφου.